

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-1157

16.12.2024

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Ulykke

Fotball – takling – underlaget – vridning - kneskade – plutselig, ytre begivenhet.

Forsikrede pådro seg en kneskade under hjørnefotball. Foretaket avslo krav under ulykkesforsikringen. Situasjonen fremstod som en naturlig del av spillet, og skaden kunne ikke anses som en ulykkesskade. Nemnda la til grunn at skaden skyldtes en vridning i kneet som følge av at forsikrede hang fast i underlaget etter en takling. Hendelsen kunne ikke anses som en ulykkesskade etter vilkårene. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede ble påført en kneskade under hjørnefotball 17.1.24. Forsikrede har opplyst at hun røk korsbåndet, indre og ytre menisk, samt indre leddbånd.

Foretaket mottok skademelding i saken 19.1.24, hvor det om hendelsesforløpet fremgår følgende:

I en takling hang venstre fot igjen i gulvet og en vridning av kneet skjedde. Det føltes ut som kneet poppet ut av posisjon og tilbake x to, og jeg falt sammen på bakken.

I telefonsamtale med foretaket 30.1.24 ble hendelsen beskrevet slik:

5 minutter ut i kampen vred hun foten og skadet seg. Det gikk veldig fort. Hun sier hun gikk inn i en takling for å prøve å ta ballen fra motspiller. Hun følte da at foten «satt seg fast» og hun fikk en vridning.

Foretaket avslo 30.1.24 forsikredes krav om erstatning med den begrunnelse at hendelsen ikke var å anse som et ulykkestilfelle i henhold til forsikringsvilkårene.

Forsikrede klaget på avslaget 13.2.24, og på forespørsel fra foretaket sendte forsikrede 14.2.24 en detaljert beskrivelse av hendelsesforløpet:

En motspiller kommer i retning mitt lag sitt mål med ballen. Jeg imøtekommer motspiller og prøver å ta ballen ved å sparke den. Motspilleren gir motstand i form av knuffing for å prøve å beholde ballen og komme seg unna. Under knuffingen/duellen blir min fot hengende fast i gulvet – jeg kommer altså ut av balanse og foten blir ikke med i bevegelsen. Jeg får en ufrivillig vektoverføring og vridning oppstår. Jeg forsøker to ganger å legge vekt på foten hvor jeg føler at kneet popper ut og inn av ledd begge gangene, og jeg faller på gulvet.

Foretaket behandlet klagen i intern klagenemnd 4.4.24, som opprettholdt avslaget.

Av forsikredes klage fremgår blant annet:

Det er klart at duellspill i hjørnefotball oppstår brått. Hjørnefotball er et spill hvor utøveren må reagere på ball, motspillere og medspillere. Dette er forhold med spillet som deltakeren ikke har kontroll over - en duell vil derfor i alle tilfeller anses som en ytre, fysisk begivenhet. Det er sammenstøtet med motspiller som medfører den vektoverføring, ubalanse og posisjon som gjør at kneet ikke tålte den uventede belastningen ved å henge igjen.

(...)

Hjørnefotball under en idrettsfestival kan ikke sammenlignes med den risiko som ligger i å aktivt utøve håndball eller fotball. Hjørnefotball i dette tilfellet har preg av lek, hvor sammenstøt forekommer sjeldnere og i mildere form. Jeg har drevet med håndball og fotball i hele min oppvekst, og spiller håndball på bedriftslag nå. Dette har aldri skjedd før, og risikobildet var derfor lavt.

Forsikrede har i det vesentligste anført at hun har krav på erstatning for varig medisinsk invaliditet etter hendelsen 19.1.24.

Foretaket har lagt stor vekt på begrepet "uventet", til tross for at dette ikke er et vilkår som er nevnt i deres definisjon av ulykkesbegrepet i forsikringsvilkårene pkt. 3.1. Foretakets begrunnelse er kort, og det er vanskelig for en alminnelig forbruker å forstå innholdet, argumentere mot og vurdere klage. Tvil om tolkningen av et avtalevilkår, skal uansett tolkes til fordel for forbrukeren, jf. avtl. 37 første ledd nr. 3 sammenholdt med forbrukeravtaledirektivet art. 5 annet pkt.

Det er rammen av forsikringsavtalen som avgjør hvilke risikoer forsikringsforetaket har påtatt seg. Hjørnefotball er ikke inntatt som en del av ansvarsbegrensningene i pkt. 7.3, og foretaket har derfor akseptert risikoen som hjørnefotball medfølger. Det blir følgelig feil når foretaket anfører at forsikrede, ved å delta på denne aktiviteten, har akseptert en større risiko enn det som har vært forutsatt ved avtaleinngåelsen.

I avgjørelse Rt-1988-394 legges det til grunn med henvisninger til flere avgjørelser at det stilles små krav til den ytre begivenheten. Ordlyden er allerede oppfylt for duell/taklinger. Siden det stilles små krav, kan det ikke vært tvil knyttet til at ordlyden er oppfylt i foreliggende sak. Ettersom det ikke krever nevneverdig mye av "ytre" påvirkning kan det heller ikke stille strengere krav til det uventede. Det er umulig å forutsi hva en motspiller vil gjøre, spesielt i en duell. At knuffingen ledet til ubalanse, vektoverføring og rar posisjon, som i dette tilfellet medførte korsbåndskade er svært uventet i en duell i hjørnefotball.

Finansklagenemnda har videre slått fast at korsbåndsskader ved fotball og håndball dekkes av forsikringen, jf. sak FinKN-2017-120, FSN-7411, FSN-5665 og FSN-4884.

Forsikrede har videre anført at klar nemndspraksis viser at skader som følge av sammenstøt, fall og skliskader hver for seg kan oppfylle kravene til ulykkesforsikring. Forsikrede har blant annet vist til avgjørelsene FSN-5665, FSN-4884 FSN-7506, FSN-5146, FSN-4897, FSN-7411 og FinKN-2017-120. Kravet til "ytre" begivenhet i nevnte nemndspraksis legges svært lavt, og så lenge det har vært medvirkende til skaden må vilkåret anses oppfylt. I forsikredes situasjon var det et sammenstøt/duell mellom to parter hvorav (forsikrede) forsøkte å ta ballen, og motspiller gav motstand for å holde på ballen. Sammenstøtet ledet til ufrivillig vektoverføring som medførte vridningen i kneet når det ble hengende igjen. Etter nemndspraksis må forsikredes tilfelle derfor aksepteres som ulykke.

Foretaket har bemerket at avgjørelsene forsikrede har vist til er eldre, og forsikrede forstår det dithen at de hevder at praksis har endret seg med tiden. Dersom foretaket mener at det skal legges en annen tolkning til grunn av avtalevilkårene nå, mener forsikrede at dette strider mot det vektige hensynet til forbrukervernet. Nyere praksis i Finansklagenemnda har også blitt rettet opp av tingretten, jf. TOSLO-20116-25754.

Foretaket har i det vesentligste anført at ulykkesvilkåret ikke er oppfylt. Ulykkeskader i fotball er ikke unntatt ansvar, men ikke alle skader som skjer i fotballkamp er ulykkeskader. Hendelsen som oppstod var en naturlig del av spillets gang, og det var ikke noe i det ytre som utviklet seg på en uventet måte for forsikrede.

Momentet uventet eller uforutsett er innfortolket i ulykkesbegrepet iht. rettspraksis, selv om dette ikke er uttrykkelig inntatt i vilkårene, jf. blant annet Rt-1998-394, Rt-1985-156 og

Finansklagenemndas avgjørelse 2024-566.

Ved vurderingen av om det foreligger et ulykkestilfelle er det av betydning hvilken risiko man har utsatt seg for, jf. FinKN 2018-282. Det er ikke beskrevet at det har skjedd noe uvanlig eller upåregnelig i duellen. Selv om duellen i dette tilfellet førte til et svært uheldig utfall for forsikrede, kan det ikke, ut fra en naturlig tolkning av begrepet ulykke, sies at det foreligger en ulykke i det som fremstår som en helt ordinær kamp om ballen.

Videre følger det av tidligere nemndspraksis at sammenstøt med en annen motspiller må anses som en ordinær del av spillets gang, og således en del av den risiko én må anses å ha akseptert ved å spille fotball, jf. FinKN 2023-163. Det følger av samme avgjørelse at "det å henge fast i underlaget, retningsendringer for ball og spiller og dytt/press fra motspillere, er ikke å anse som en ulykkeshendelse når man spiller fotball. Selv om det i beskrivelsen fremgår at alle tre momenter skjedde samtidig, og at hendelsen skjer et stykke unna ballen, kan ikke nemnda se at det er tale om en ulykkesskade i vilkårenes forstand".

Foretaket anfører videre at ikke er sannsynliggjort at skaden skyldes fall. Utfra de forklaringer som foreligger i saken, skjedde skaden forut for at forsikrede falt i gulvet. Foretaket kan ikke se at friksjon mellom fot og gulv endrer dets syn på saken, jf. FinKN 2018-475.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under en fritidsskedeforsikring, og reiser spørsmål om forsikredes kneskade pådratt under hjørnefotball, skyldes en ulykkeshendelse, jf. vilkårspkt. 3.1.

Det er sikker rett at kravstiller har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt. Det betyr at det er forsikrede som må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt, og som må sannsynliggjøre de faktiske forholdene som er anført.

Hva som anses som ulykke er definert i forsikringsvilkårene pkt. 3.1:

Med ulykkesskade forstås skade på kroppen forårsaket ved en plutselig ytre, fysisk begivenhet – ulykkestilfelle – som inntreffer i forsikringstiden.

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at utøvelse av idrett normalt vil innebære en økt risiko for skade, og ikke enhver skade oppstått ved idrettsutøvelse vil være en ulykkesskade i vilkårenes forstand. En rekke skadesituasjoner vil falle utenfor, og tydeligst er skadetilfellene som alene skyldes egen kroppsbevegelse. Vi viser her til blant andre avgjørelsene FinKN-2019-904, FinKN-2020-533, FinKN-2021-241, FinKN-2021-279 og FinKN-2023-200.

Når det gjelder risikoen ved utøvelse av ordinær fotball, har nemndspraksis vist at det f.eks. må sies å være en del av spillets ordinære gang å bli utsatt for en vanlig takling fra motspiller, å bli presset av motspiller, å skli, å miste balansen, å snuble, å falle overende, å foreta voldsomme unnamanøvre, å vri kraftig på kroppen når spillet snur eller lignende, jf. blant annet 2023-163, 2019-560 og 2015-502. Dette gjelder også for personer som spiller fotball uten å være profesjonelle.

Ved tvil om hvilke faktiske forhold som skal legges til grunn for den rettslige vurderingen, må de ulike bevisene vurderes og veies opp mot hverandre. I bevisvurderingen tillegges nemnda tidsnære bevis størst vekt. Bevis som er tilkommet senere tillegges mindre vekt, spesielt opplysninger som har tilkommet etter at det oppstod uenighet med selskapet. Dette er i tråd med prinsippene Høyesterett har lagt til grunn for bevisvurderinger, jf. blant annet Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling.

Forsikrede skadet kneet da hun spilte hjørnefotball. I tråd med prinsippene for bevisvurdering, legger nemnda til grunn at en takling førte til ufrivillig vektoverføring og en vridning i kneet, som ble hengende igjen. Vridningen førte til skade. Utfra beskrivelser av hendelsesforløpet skjedde skaden før forsikrede falt på gulvet, og nemnda legger til grunn at skaden ikke skyldes fallet. Det å henge fast i underlaget, retningsendringer for ball og spiller, og dytt/press fra motspillere, er ikke å anse som en ulykkesskade i vilkårenes forstand, se også 2023-163. Forsikrede har ikke krav på erstatning under fritidsskedeforsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).